

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 17 juni 1933 kl. 7 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vapenkungörelse m. m. ävensom i ämnet väckta motioner.

Genom en den 2 juni 1933 dagtecknad proposition, nr 268, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden *dels* förklarat sig vilja inhämta riksdagens yttrande över ett vid propositionen fogat förslag till vapenkungörelse *dels ock* föreslagit riksdagen att under femte huvudtiteln, avdelningen Polisväsendet, till förvaring och vård av vissa skjutvapen för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

Propositionen har hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet i vad Kungl. Maj:t däri förklarat sig vilja inhämta riksdagens yttrande över vid propositionen fogat förslag till vapenkungörelse. I övrigt har propositionen hänvisats till statsutskottet.

Nyssnämnda förslag är av följande lydelse:

Förslag till vapenkungörelse.

Härigenom förordnas som följer:

Om skjutvapen och ammunition.

1 §.

Med skjutvapen förstås i denna kungörelse vapen, med vilket kulor, hagel eller andra projektiler kunna utskjutas medelst krutladdning eller annat drivmedel, vare sig projektilerna äro massiva, fyllda med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan eller ofyllda.

Lika med skjutvapen anses lösa pipor, eldrör och slutstycken till sådana vapen.

Vad i denna kungörelse stadgas angående skjutvapen äger även tillämpning å apparater eller andra anordningar, vilka beträffande verkan och ändamål äro jämförliga med skjutvapen, såsom lufttorpeder, apparater för gasblåsning och eldsprutor.

Bestämmelserna i denna kungörelse gälla ej handvapen avsedda för fram-

laddning, skjutapparater för slakt, signaländamål eller linkastning, startpistoler eller sådana luft- eller fjäderbössor eller luft- eller fjäderpistoler som äro avsedda för sportändamål.

2 §.

Med ammunition förstås i denna kungörelse

1. för skjutvapen varå kungörelsen äger tillämpning avsedda patroner samt kulor och andra projektiler, vare sig projektilerna äro massiva, fyllda med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan eller ofyllda;

2. handgranater, bomber, minor och andra dylika effekter, fyllda eller avsedda att fyllas med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan; samt

3. patron- och laddningshylsor, röksvagt krut samt för ammunition som under 1. eller 2. sägs avsedda tårgaser, giftgaser, andra ämnen med likartad verkan, tändhattar och brandrör.

Bestämmelserna i denna kungörelse gälla ej patroner för signaländamål, linkastning eller startpistoler, ej heller för nautiskt bruk erforderliga ammunitionseffekter såsom lodbomber och ammunition för lodapparater.

Utöver vad i denna kungörelse är föreskrivet skall beträffande sådan ammunition som är att hänföra till explosiv vara eller innehåller giftämne gälla vad därom är särskilt stadgat.

Om deklaration och innehav av skjutvapen.

3 §.

Envar som den 1 augusti 1933 såsom ägare eller eljest innehar skjutvapen vare skyldig att senast den 30 september 1933 deklarerar vapnet hos länsstyrelsen i det län, där han har sitt hemvist. I deklarationen skola uppgivas hans fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt vapnets beteckning och kaliber.

Deklarationen ingives i Stockholm till överståthållarämbetet för polisärenden, i stad med poliskammare till denna, i annan stad där magistrat finnes till magistraten och i stad utan magistrat till stadsstyrelsen eller, om sådan ej finnes, till kommunalborgmästaren. Å landet ingives deklarationen till landsfiskalen, dock må den som tillhör lappbefolkningen i stället ingiva deklarationen till lappfogden.

Myndighet som mottagit deklarationen skall, där fråga ej är om Stockholm, insända densamma till länsstyrelsen.

Vill den som deklarerar skjutvapen innehava vapnet efter den 30 september 1933, skall han söka tillstånd därtill i samband med deklarationen.

4 §.

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen; eller vill någon som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvar skjutvapen innehava vapnet; eller

vill någon såsom lån eller eljest innehava annan tillhörigt skjutvapen,

vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist söka tillstånd att innehava vapnet.

Skjutvapen må ej överlätas eller upplätas till annan än den som erhållit tillstånd att innehava vapnet.

Utan hinder av vad nu sagts må skjutvapen tillfälligt upplätas till användande för samma ändamål som det för vilket tillstånd till innehav meddelats.

Angående skyldighet för den som idkar handel med skjutvapen att söka tillstånd till förvärv av sådana vapen stadgas i 16 §.

5 §.

Ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen skall innehålla upplysning om det ändamål för vilket sökanden ämnar använda vapnet samt angående de omständigheter han vill åberopa till utredning om behovet för honom att innehava vapnet. Därjämte skall ansökningen innehålla sådana uppgifter som avses i 7 § 2. och 3.

Ansökningen ingives till myndighet som i 3 § andra stycket sägs. Myndigheten skall, där fråga ej är om Stockholm, insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

6 §.

Tillstånd att innehava skjutvapen må meddelas allenast enskild person, som för visst ändamål finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma.

Avser ansökan pistol eller annat dylikt fickvapen, må tillstånd ej meddelas, med mindre synnerliga skäl därtill äro.

Är sökanden omyndig, erfordras samtycke till innehavet av den som enligt lag har att sörja för hans person.

7 §.

Över meddelat tillstånd att innehava skjutvapen skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. vapnets beteckning och kaliber; samt
4. uppgift om det ändamål för vilket sökanden erhållit tillstånd att innehava vapnet.

Tillståndsbevis skall, där fråga är om köp eller därmed efter vad i 4 § sägs likställt fång eller om lån eller annan upplåtelse, utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett. Skjutvapen må ej av överlåtare eller upplåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställas honom.

8 §.

Tillstånd att innehava skjutvapen må av länsstyrelse återkallas, om skäl därtill äro. Är fråga om skjutvapen, till vars innehav länsstyrelsen ej meddelat tillstånd, skall uppgift om återkallelsen lämnas till den länsstyrelse som meddelat tillståndet.

9 §.

Vill ej den som deklarerar skjutvapen fortfarande innehava vapnet; eller avslås ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen som deklarerats; eller avslås ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen som förvärfvas genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt; eller

återkallas meddelat tillstånd att innehava skjutvapen.

skall vapnet avlämnas till myndighet som i 3 § andra stycket sägs eller till den som myndigheten bestämmer.

Vapnet skall förvaras för ägarens räkning i enlighet med vad därom varder särskilt stadgat.

Vad i denna paragraf sägs skall ej gälla, där vapen tillhör annan än innehavaren och ägaren själv vill innehava vapnet samt är därtill berättigad. I sådant fall skall vapnet överlämnas till honom.

10 §.

Har någon erhållit tillstånd att innehava skjutvapen, skall han, då han bär vapnet, medföra tillståndsbeviset för att på tillsägelse av polisman uppvisas. Företes ej beviset, må vapnet av polismannen omhändertagas.

Kan innehav av skjutvapen antagas vålla fara för missbruk, äger polismyndighet förordna om vapnets omhändertagande.

Har vapen omhändertagits, skall anmälan härom ingivas till länsstyrelsen i det län där omhändertagandet skett; och har länsstyrelsen att taga under omprövning, huruvida återkallelse av tillståndet bör ske. Beslutas ej återkallelse, skall vapnet återlämnas.

Om förvärfv av ammunition.

11 §.

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva ammunition, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist söka tillstånd till förvärfvet.

Tillstånd må beviljas allenast den som äger innehava sådant skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd.

Ammunition må ej överlåtas till annan än den som erhållit tillstånd att förvärva ammunitionen.

Vad i denna paragraf sägs äger ej tillämpning, där någon som är berättigad att innehava slätborrat jaktgevär önskar förvärva hagelpatroner till geväret eller hylsor eller tändhattar för sådana patroner.

Angående skyldighet för den som idkar handel med ammunition att söka tillstånd till förvärfv av dylik vara stadgas i 16 §.

12 §.

Ansökan om tillstånd att förvärva ammunition skall innehålla sådana uppgifter som avses i 14 § 2. och 3. samt uppgift om löpande nummer å beviset över sökanden meddelat tillstånd att innehava eller till riket införa det skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd och om den myndighet som meddelat tillståndet.

Ansökningen ingives till myndighet som i 3 § andra stycket sägs. Myndigheten skall, där fråga ej är om Stockholm, insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

13 §.

Vad i 6 § första och tredje styckena är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande ansökan om tillstånd att förvärva ammunition.

Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst sex månader.

14 §.

Över meddelat tillstånd att förvärva ammunition skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. det eller de varuslag och den myckenhet därav tillståndet avser; samt
4. uppgift om den tid tillståndet gäller.

Tillståndsbevis skall utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett. Ammunition må ej av överlåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställes honom.

Om handel med skjutvapen och ammunition.

15 §.

Vill någon erhålla tillstånd att idka handel med skjutvapen, göre ansökan därom hos länsstyrelsen i det län där rörelsen skall utövas.

Tillstånd att idka handel med skjutvapen må ej meddelas annan än den som är berättigad att idka handel i allmänhet samt gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet. Meddelas tillstånd för aktiebolag eller handelsbolag, skall för handelsrörelsen finnas en av länsstyrelsen godkänd föreståndare som besitter nämnda egenskaper; och är denne ansvarig för rörelsens behöriga utövande.

Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst fem år, och skall avse skjutvapen till visst antal och slag som må på en gång innehavas. I beslutet skall angivas den plats där rörelsen får bedrivas.

Om särskilda skäl därtill äro, må meddelat tillstånd återkallas.

Angående tillstånd till handel med ammunition gäller vad därom är särskilt stadgat.

16 §.

Vill den som idkar handel med skjutvapen förvärva dylika vapen; eller vill den som idkar handel med ammunition förvärva sådan vara, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där rörelsen utövas söka tillstånd till förvärvet.

Skjutvapen eller ammunition må ej överlåtas till den som idkar handel med dylik egendom, med mindre han erhållit tillstånd att förvärva egendomen.

Ansökan om tillstånd skall innehålla sådana uppgifter som avses under 2. och 3. i nästa stycke samt, där fråga är om skjutvapen, uppgift om antal och slag av de vapen sökanden innehar.

Över meddelat tillstånd att förvärva skjutvapen eller ammunition skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens och överlåtarens fullständiga namn och hemvist; samt
3. i fråga om skjutvapen vapnens antal och slag samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav tillståndet avser.

Vad i 7 § andra stycket och 14 § andra stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning.

17 §.

Den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition vare skyldig att föra särskild bok över verkställda försäljningar av dylik egendom. I sådan bok skola beträffande varje försäljning antecknas

1. dagen för försäljningen;
2. köparens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. i fråga om skjutvapen vapnens antal och slag och i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav försäljningen avsåg; samt
4. den länsstyrelse, som utfärdat det av köparen återropade tillståndsbeviset, jämte dagen för bevisets utfärdande.

Såsom bilagor skola vid boken fogas dupletter av tillståndsbevisen.

Försäljningsbok skall, jämte bilagor, förvaras under en tid av minst tio år från den dag sista inskrivningen gjordes och hållas tillgänglig för polismyndighet eller den som är stadd i polismyndighetens ärende.

Den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition vare pliktig att taga sådan vård om skjutvapen eller ammunition som av honom innehavas att de icke äro åtkomliga för obehörig person.

Om införsel till riket av skjutvapen och ammunition.

18 §.

Utan tillstånd av chefen för socialdepartementet må ej någon till riket införa skjutvapen eller ammunition; dock må transitering av sådan egendom äga rum till ort inom riket.

Har tillstånd att införa skjutvapen meddelats någon, äge han ock innehava vapnet för det ändamål tillståndet avser. Därvid skola bestämmelserna i 8—10 §§ i tillämpliga delar gälla med iakttagande, att där beslut om återkallelse enligt 9 § avser skjutvapen som innehaves på grund av införseltillstånd, uppgift om återkallelsen skall lämnas till chefen för socialdepartementet.

Ansvarsbestämmelser.

19 §.

1 mom. Innehar någon skjutvapen utan att, efter vad i 6 eller 18 § sägs, vara berättigad att innehava vapnet; eller

använder någon, med uppenbart missbruk av erhållet tillstånd, skjutvapen för annat ändamål än det som i tillståndsbeviset anges; eller

underlåter innehavare av skjutvapen att, efter vad i 9 § sägs, avlämna vapnet; eller

förvärvar någon ammunition i strid mot vad i 11 § sägs; eller
förvärvar den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition dylikt
vapen eller ammunition i strid mot vad i 16 § sägs,
straffes med dagsböter eller fängelse och have förverkat egendomen.

Äro omständigheterna synnerligen mildrande, äge rätten pröva, huruvida
egendomen skall vara förverkad.

2 mom. Överlåter eller upplåter någon skjutvapen i strid mot vad i 4 §
andra stycket eller 16 § andra stycket sägs; eller
överlåter någon ammunition i strid mot vad i 11 § eller 16 § andra stycket
sägs,

straffes med dagsböter eller fängelse.

3 mom. Utlämnar överlåtare eller upplåtare skjutvapen eller utlämnar
överlåtare ammunition utan att föreskriven duplett av tillståndsbeviset senast
vid utlämnandet tillställas honom; eller

medför någon ej bevis om tillstånd att innehava skjutvapen i fall som i 10 §
första stycket sägs,

straffes med dagsböter.

Visar den, som blivit angiven för förseelse varom sist sagts, inom en vecka
efter det angivelsen blev honom kunnig hos åklagaren, att han vid tiden för
förseelsen ägde tillstånd att innehava skjutvapnet, och giva omständigheterna
vid handen, att förseelsen haft sin grund i ursäktligt förbiseende, vare från
ansvar fri.

4 mom. Idkar någon handel med skjutvapen utan att hava tillstånd därtill
enligt 15 §; eller

innehar den som erhållit dylikt tillstånd skjutvapen till större antal eller av
annat slag än som anges i tillståndsbeslut enligt 15 §; eller

idkar han handel med skjutvapen å annan plats än tillståndet avser; eller
bryter den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition mot vad i
17 § är stadgat,

straffes med dagsböter.

Den som under tid, då han är ställd under åtal för förseelse som i detta
moment sägs, fortsätter samma förseelse skall för varje gång åtal därför an-
hängiggöras fällas till särskilt ansvar.

5 mom. Inför någon till riket skjutvapen eller ammunition utan att hava
erhållit föreskrivet tillstånd därtill, straffes med dagsböter eller fängelse, och
vare den olovligen införda egendomen förverkad.

Lika med olovlig införsel anses försök därtill.

Är införsel av skjutvapen eller ammunition belagd med straff enligt gäl-
lande bestämmelser om ansvar för olovlig varuinförsel, skola dessa lända till
efterrättelse.

6 mom. Kan egendom som förklarats förverkad ej tillrättaskaffas, skall
dess värde gäldas.

7 mom. Fälls den som erhållit tillstånd att innehava eller till riket in-
föra skjutvapen till ansvar jämlikt 1 mom. och förklarats vapnet förverkat;
eller

fälles han till ansvar jämlikt 2 mom. för obehörig överlåtelse eller upplåtelse av vapnet; eller

fälles den som idkar handel med skjutvapen till ansvar jämlikt denna paragraf,

åligger det domstolen att om beslutet underrätta länsstyrelsen i det län där den dömde har sitt hemvist eller, i fall som sist nämnts, där handelsrörelsen utövas.

20 §.

Åtal för förseelse mot denna kungörelse anhängiggöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

21 §.

Polisman eller tulltjänsteman, som anträffar egendom vilken skäligen kan antagas vara förverkad enligt 19 § 1 eller 5 mom., eller som påträffar skjutvapen eller ammunition vars ägare icke är känd eller icke kan anträffas, skall taga egendomen i beslag. Äger beslagaren själv anställa åtal, åligger det honom att, där han finner beslaget böra bestå, så snart ske kan väcka talan angående ansvar för brottet eller, då ägaren icke är känd eller icke kan anträffas, göra sådan anmälan som i 22 § sägs. Äger beslagaren icke själv anställa åtal, skall han ofördröjligen göra anmälan om beslaget hos allmänna åklagaren, vilken har att pröva huruvida beslaget skall bestå och, därest beslaget finnes icke böra hävas, vidare förfara på sätt nyss sagts.

Anställes, i fall då ägaren kan anträffas, ej åtal inom en månad från beslaget, vare detsamma förfallet.

22 §.

Är ägare av beslagtagen egendom icke känd eller kan han icke anträffas, skall åklagaren inom en månad från beslaget eller från det han erhöll meddelande därom göra anmälan om beslaget hos länsstyrelsen. Finner länsstyrelsen beslaget icke böra hävas, skall länsstyrelsen meddela förordnande att beslaget skall tillsvi vidare bestå samt låta i den eller de tidningar i orten, i vilka allmänna meddelanden kungöras, införa förordnandet jämte anmaning till ägaren att inom natt och år efter det förordnandet och anmaningen senast kungjorts med angivande av bostads- och vistelseort skriftligen anmäla missnöje med beslaget, vid påföljd att eljest beslaget står fast och egendomen är förverkad.

Anmäles missnöje och finner länsstyrelsen ej skäl till åtal, skall beslaget gå åter.

23 §.

Egendom som tagits i beslag skall förvaras under lås och på säkert ställe.

Förverkad egendom skall förvaras på sätt nu sagts samt så snart ske kan genom åklagarens försorg försäljas under iakttagande av de i denna kungörelse givna föreskrifterna. Kan egendomen ej sålunda försäljas, skall därmed förfaras på sätt länsstyrelsen bestämmer.

24 §.

Böter som ådömas enligt denna kungörelse samt behållna försäljningssumman för egendom som är förverkad ävensom belopp som utgives i stället för dylik egendom tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Skall egendom vara förverkad såväl jämlikt denna kungörelse som jämlikt annan författning, skall beträffande fördelningen av försäljningssumman eller egendomens värde vad i sådan författning är stadgat äga tillämpning.

Särskilda bestämmelser.

25 §.

1 mom. Hos länsstyrelse skall föras förteckning rörande inkomna ansökningar om tillstånd att innehava skjutvapen eller att förvärva ammunition. Sådan förteckning skall innehålla

1. ärendets nummer och dagen då ansökningen inkom;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. i fråga om skjutvapen vapnets beteckning och kaliber samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav ansökningen avser;
4. dagen för länsstyrelsens beslut, beslutets huvudsakliga innehåll och löpande nummer å meddelat tillståndsbevis;
5. uppgift om beslut angående återkallelse av rätt att innehava vapen och om dagen för vapnets avlämnande, där denna är känd; samt
6. uppgift om underrättelse som jämlikt 19 § 7 mom. lämnats till länsstyrelsen om domstols beslut, varigenom skjutvapen förklarats förverkat.

Har tillstånd meddelats någon att innehava skjutvapen, till vars innehav annan än den som idkar handel med sådana vapen förut erhållit tillstånd, skall anteckning härom göras å det ställe i förteckningen där sistnämnda tillstånd antecknats. Har detta meddelats av annan länsstyrelse, eller är fråga om skjutvapen som innehaves på grund av meddelat tillstånd att till riket införa vapnet, skall uppgift om det nya tillståndet lämnas i förra fallet till nämnda länsstyrelse för vidtagande av anteckning som nyss sagts och i senare fallet till chefen för socialdepartementet.

2 mom. Länsstyrelse har att inom en månad efter varje halvårs utgång till socialdepartementet insända uppgift om antalet under halvåret inkomna ansökningar angående tillstånd att innehava skjutvapen, om antal och slag av de vapen som avses med ansökningarna samt om antalet bifallna och avslagna ansökningar.

26 §.

Över länsstyrelsens beslut i ärende som avses i denna kungörelse må ej talan föras.

27 §.

Denna kungörelse äger ej tillämpning å kronan eller polismyndighet, ej heller å överlåtelse eller upplåtelse till eller från kronan eller till polismyndighet.

Vad i denna kungörelse sägs därom, att tillstånd till innehav av skjutvapen och förvärv av ammunition må meddelas allenast enskild person, äger ej tillämpning å förening, tillhörande det av staten understödda frivilliga skytteväsendet, och skola bestämmelserna om överlåtelse och förvärv av ammunition ej gälla för det fall att sådan förening överlåter ammunition till sina medlemmar. Vad nu sagts skall jämväl äga tillämpning å Sveriges landstörmsföreningars centralförbund samt till detsamma anslutna landstörmsförbund och landstörmsföreningar, frivilliga automobilkåren och frivilliga motorbåtskåren.

Bestämmelserna i 3 § om skyldighet att deklarerera skjutvapen och att söka tillstånd att innehava deklarerat skjutvapen samt i 10 § första stycket om skyldighet att medföra bevis om tillstånd att innehava skjutvapen gälla ej vapen, som enligt meddelade föreskrifter på grund av tjänsten innehaves av statens befattningshavare eller av person, tillhörande krigsmakten eller polisväsendet.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 augusti 1933 och gäller till och med den 31 december 1934. Å förseelse som begåtts under kungörelsens giltighetstid skola jämväl efter utgången av nämnda tid tillämpas de i kungörelsen meddelade bestämmelserna.

Härigenom upphäves kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) med vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition.

Har någon eftersatt bestämmelse i § 11 mom. 1 i den äldre kungörelsen eller vad i mom. 7 i samma paragraf är stadgat angående skjutvapen, må åtal därför ej ske, såframt han fullgör den i 3 § i nya kungörelsen stadgade deklara-tionsplikten.

Vill den som vid tiden för kungörelsens ikraftträdande idkar handel med skjutvapen fortsätta rörelsen, skall han senast den 31 augusti 1933 göra ansökan som i 15 § sägs och därvid fullgöra honom enligt 3 § åliggande deklara-tionsplikt. Utan särskilt tillstånd må rörelsen därefter fortsättas till dess an-sökningen hunnit prövas.

I samband härmed har utskottet förehaft de inom riksdagen väckta motionerna nr 343 i första kammaren av herr *Reuterskiöld* m. fl., nr 344 i första kammaren av herr *Karl Gustafsson*, nr 539 i andra kammaren av herr *Johanson* i Huskvarna och nr 540 i andra kammaren av herr *Ossbahr* m. fl.

I motionerna har hemställts:

i motionen I: 343, att riksdagen, därest riksdagen icke funne skäl avslå ifrågavarande proposition, ville, med de förbättringar utskottet kunde komma att föreslå, för sin del antaga författningsförslaget såsom lag att gälla till den 1 juli 1934;

i de likalydande motionerna I: 344 och II: 539, att riksdagen måtte i sitt yttrande över det föreliggande kungörelseförslaget föreslå den ändring, att kungörelsen icke komme att omfatta jaktgevär; samt

i motionen II: 540. att riksdagen ville för sin del avstyrka det i propositionen framlagda förslaget till vapenkungörelse.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslaget och de av motionärerna framställda yrkanden, får utskottet hänvisa till propositionen och motionerna.

Genom *kungörelse den 26 juli 1927* har Kungl. Maj:t i administrativ ordning meddelat vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition. Kungörelsen har avseende å skjutvapen av alla slag med undantag av handvapen, avsedda för framladdning, slätborrade jaktgevär, skjutapparater för slakt samt luft- och fjäderbössor. Lika med skjutvapen anses enligt kungörelsen lösa pipor, eldrör och slutstycken. Därjämte omfattar kungörelsen närmare angiven ammunition till ifrågavarande skjutvapen, röksvagt krut, handgranater m. m. I kungörelsen stadgas förbud att utan tillstånd genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen och ammunition av ifrågavarande slag. Tillstånd må meddelas allenast den som gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet samt finnes ha behov av vapnet eller ammunitionen. I fråga om handel med skjutvapen stadgas i kungörelsen, att tillstånd därtill allenast må meddelas den som är berättigad att idka handel i allmänhet och gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet. Kungörelsen införde vidare skyldighet för den som den 1 september 1927 innehade skjutvapen att göra skriftlig anmälan därom till viss myndighet. I § 11 mom. 1 i kungörelsen stadgas bötesstraff för den som innehar skjutvapen utan att i fall då tillstånd till förvärv därav fordras ha erhållit sådant tillstånd eller, där han innehade vapen den 1 september 1927 och varit skyldig att göra anmälan därom, innehar vapnet utan att ha fullgjort denna skyldighet. Tillika föreskrives, att vapnet skall vara förverkat, dock att domstolen vid synnerligen förmildrande omständigheter äger pröva, huruvida denna påföljd skall inträda. Kungörelsen innehåller därjämte straff för den som förvärvar ammunition utan att ha förvärvat tillstånd därtill jämte åtskilliga andra straffbestämmelser m. m.

Det må anmärkas, att *konstitutionsutskottet vid 1928 års riksdag* i memorial angående fullbordad granskning av de i statsrådet förda protokoll under punkt 2:o i memorialet förklarade sig ha funnit förenämnda stadgande i § 11 mom. 1 i kungörelsen vara av den karaktär, att det i överensstämmelse med § 87 regeringsformen ej kunnat av Kungl. Maj:t ensam utfärdas. I följd härav gjorde utskottet i ärendet anmälan enligt § 107 regeringsformen mot föredragande tillförordnade departementschefen, statsrådet Hamrin.

Till stöd härför anförde utskottet bland annat:

Kungl. Maj:ts rätt att ensam stifta lag har ifrån att ha varit av betydande omfång efter hand blivit begränsad så att 1809 års regeringsform inskränkte den till den ekonomiska lagstiftningen. Grunderna för skillnaden mellan denna senare lagstiftning och lagstiftningen enligt § 87 regeringsformen ha icke blivit i lagen klart fastslagna, och, såsom även av konstitutionsutskottet år 1867 framhållits, har någon oomtvistbar gräns i förevarande hänseende icke kunnat uppdragas. Det torde dock vara klart, att Kungl. Maj:t icke genom sin ekonomiska lagstiftningsmakt kan rubba eller ändra medborgarnas civila rättsförhållanden

eller rättigheter. Kungl. Maj:t må vara berättigad att i ekonomiska förordningar, häri inbegripet politiförfattningar, stadga straffbestämmelser — böter eller fängelse — för överträdelse av bestämmelser i förordningarna och även beträffande näringsfrihetslagstiftningen stadga, att vara som obehörigen innehaves eller nyttjas skall vara förbruten. Sådana stadganden finnas i ett flertal förordningar angående förbud för in- och utförsel av vissa varor eller angående handel med vissa varor, såsom exempelvis K. F. den 19 november 1897 angående explosiva varor, K. F. den 30 mars 1900 angående förbud mot tillverkning, införsel och försäljning av tändstickor, i vilkas tändmassa vanlig fosfor ingår, K. K. den 6 april 1923 angående handel med opium och vissa andra narkotiska ämnen och beredningar, giftstadgan den 7 december 1906 m. fl. liknande förordningar. Den i § 24 i fiskeristadgan den 17 oktober 1900 givna bestämmelsen om att vid olovligt fiskande otillåten redskap och fångst skall vara förbruten eller i § 8 mom. 3 i K. F. den 29 november 1867 om forntida minnesmärkens fredande och bevarande givna bestämmelser, att person i vissa fall utan lösen kan mista fornfynd, som av honom upphittats, är av annan natur än nu förevarande stadgande angående konfiskation av skjutvapen. Genom sistberörda stadgande sker ett direkt ingrepp i ett privat äganderättsförhållande, som uppkommit under av lag givna former och vars fortvaro av lag skyddas. Den påbjudna konfiskationsåtgärden grundar sig nämligen icke därpå, att vederbörande genom innehavet eller bruket av vapnet begått någon lagstridig handling. Det förhållande, att domstol givits möjlighet att, där synnerligen mildrande omständigheter föreligga, pröva, huruvida vapnet skall vara förverkat, kan icke inverka på stadgandets principiella innebörd.

Den allvarliga principiella innebörden av detta stadgande borde ha föranlett Kungl. Maj:t att förelägga riksdagen detta ärende, även om Kungl. Maj:t skulle kommit till den vida tolkningen, att det kunde hänföras under ekonomisk lagstiftning. Ej heller synes tid till inhämtande av riksdagens mening i förevarande spörsmål ha saknats eller i övrigt sådant behov av stadgandet i detta fall förefunnits, att på grund av iråkat nödläge ur rent praktiska synpunkter en åtgärd, vars grundlagsenlighet under alla omständigheter måste ifrågasättas, behövt tillgripas.

Vid utskottets memorial fanns emellertid fogad en reservation beträffande förevarande fråga av sju ledamöter i utskottet, som ansågo att den omförmälda regeringsåtgärden icke vore av den beskaffenhet, att den bort föranleda utskottet att därom hos riksdagen göra anmälan enligt § 107 regeringsformen.

Statsrådet Hamrin anförde vid memorialets behandling i kamrarna bland annat:

Utskottet hade framhållit, att Kungl. Maj:t beträffande näringslagstiftningen ägde föreskriva, att vara som obehörigen innehades eller nyttjades skulle vara förbruten. Däremot syntes utskottet anse, att Kungl. Maj:t såvitt anginge andra till den ekonomiska lagstiftningen hörande områden icke hade dylik rätt. Något stöd för uppfattningen, att Kungl. Maj:t i fråga om näringslagstiftningen skulle äga en längre gående befogenhet än i fråga om den ekonomiska lagstiftningen i övrigt hade emellertid icke anförts. Av de exempel, som av utskottet åberopats för att styrka att Kungl. Maj:t ägde rätt att stadga förverkandepåföljd inom näringslagstiftningen framginge för övrigt tydligt, att dylik rätt tidigare ansetts tillkomma Kungl. Maj:t också utom nämnda lagstiftnings ram. Särskild betydelse syntes böra tilläggas en i utskottets utlåtande icke omnämnd, den 13 oktober 1916 utfärdad förordning angående förbud mot införsel av åtskilligt exportförbjudet gods till en del av Norrbottens län som bland annat avsåg skjutvapen och ammunition. Därest någon efter det två veckor förflutit efter förordningens ikraftträdande befanns inom om-

rådet utan tillstånd ha innehaft till området tidigare infört gods, skulle han anses ha olovligen infört godset. Detta innebar bland annat, att godset skulle vara förverkat. Denna förordning hade även varit föremål för uppmärksamhet inom 1917 års konstitutionsutskott och föranlett anmärkning i visst hänseende av reservanter inom utskottet men däremot icke givit anledning till någon erinran i förevarande avseende.

Den av konstitutionsutskottet vid 1928 års riksdag framställda anmärkningen har varit föremål för uttalande inom den statsvetenskapliga litteraturen av *professor Herlitz* (Om lagstiftning, sid. 507 not. 2), som vänder sig mot konstitutionsutskottets påstående, att enär Kungl. Maj:t icke genom sin ekonomiska lagstiftningsmakt kan rubba eller ändra medborgarnas civila rättsförhållanden, i denna form ej heller finge företagas ett direkt ingrepp i ett privat äganderättsförhållande, som uppkommit under av lag givna former och vars fortvaro av lag skyddas. Professor Herlitz anför tillika, bland annat:

Detta påstående stode i bestämd strid med fast praxis och kunde ej upprätthållas. De distinktioner, som i konstitutionsutskottets utlåtande uppdragits, vore nämligen ej hållbara. Särskilt insåges ej varför näringsfrihetslagstiftningen här skulle intaga en särställning. Givet vore emellertid, att en rimlig proportion borde förefinnas mellan å ena sidan påföljden samt å andra sidan dels den brottsliga handlingen dels det intresse, som påföljden skulle tjäna. Vid bedömande av anmärkningen av konstitutionsutskottet syntes denna synpunkt böra tillmätas en avgörande betydelse.

Genom *förevarande förslag* föreskrives i första hand en ny allmän inventering av skjutvapen. Det ålägges för sådant ändamål envar som den 1 augusti 1933 såsom ägare eller eljest innehar skjutvapen att senast den 30 september 1933 deklarerera vapnet hos länsstyrelsen. Begreppet skjutvapen har i förslaget bestämts på ett sätt som innebär flera utvidgningar i förhållande till 1927 års kungörelse. Sålunda omfattar förslaget bland annat i motsats till 1927 års kungörelse jämväl slätborrade jaktgevär, gasvapen m. m.

Utöver nyssnämnda deklarationsplikt föreslås ytterligare, att den som deklarerar skjutvapen skall vara skyldig att söka tillstånd om han fortfarande vill inneha vapnet. Sådant tillstånd skall för övrigt liksom hittills jämväl fordras om någon vill genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen. Men därjämte skall tillstånd fordras om någon, som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvar skjutvapen, vill inneha vapnet samt om någon vill såsom lån eller eljest inneha annan tillhörigt skjutvapen. Utan hinder av vad sist sagts skall skjutvapen likväl enligt förslaget kunna tillfälligt upplåtas till användande för samma ändamål som det för vilket tillstånd till innehav meddelats. — Tillstånd att inneha skjutvapen skall endast meddelas enskild person, som för visst ändamål finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma. I fråga om pistol eller annat dylikt fickvapen må tillstånd dock ej meddelas med mindre synnerliga skäl därtill äro. Tillståndet skall meddelas av länsstyrelsen och må återkallas om skäl därtill äro. — Vill den som deklarerar skjutvapen ej fortfarande inneha detsamma eller avslås ansökan om tillstånd att inneha skjutvapen som deklarerar eller avslås ansökan om tillstånd att inneha skjutvapen som förvärvas genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt eller återkallas meddelat till-

stånd att inneha skjutvapen. skall vapnet avlämnas till viss myndighet samt förvaras för ägarens räkning. — I förslaget har vidare intagits föreskrift att den som bär skjutvapen skall medföra tillståndsbeviset för att på tillsägelse av polisman uppvisas. Företes ej beviset, må vapnet av polismannen omhändertagas. Kan innehav av skjutvapen antagas vålla fara för missbruk, skall polismyndighet äga förordna om vapnets omhändertagande.

Förslaget innehåller även i likhet med 1927 års kungörelse vissa bestämmelser om förvärv av viss närmare angiven ammunition. För rätt att förvärva dylik ammunition föreskrives tillstånd av länsstyrelsen, vilket endast må beviljas den som äger inneha sådant skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd. Undantag medges dock där någon som är berättigad att inneha slätborrat jaktgevär önskar förvärva hagelpatroner till geväret eller hylsor eller tändhattar för sådana patroner. Tillstånd skall meddelas allenast för viss tid, högst sex månader.

I fråga om handel med skjutvapen och ammunition föreslås den ändring i förhållande till 1927 års kungörelse att, om aktiebolag eller handelsbolag meddelas tillstånd att idka handel med skjutvapen, för handelsrörelsen skall finnas en av länsstyrelsen godkänd föreståndare, och skall denne vara ansvarig för rörelsens behöriga utövande. Därjämte skall enligt förslaget tillstånd till handel med skjutvapen alltid meddelas av länsstyrelsen.

Beträffande införsel till riket av skjutvapen och ammunition föreslås icke någon ändring i förhållande till 1927 års kungörelse. Har tillstånd att införa skjutvapen meddelats någon, skall han utan särskilt tillstånd äga inneha vapnet för det ändamål, införseltillståndet avser.

I förslaget meddelas vidare åtskilliga straffbestämmelser m. m. Straffet för olovligt innehav av skjutvapen har bestämts till dagsböter eller fängelse, varjämte egendomen i regel skall förklaras förverkad. Att fängelse ingår i straffsatsen medför, att husrannsakan kan äga rum till utrönande av huruvida någon olovligen innehar skjutvapen.

Den nya kungörelsen föreslås träda i kraft den 1 augusti 1933 och gälla till och med den 31 december 1934.

Utskottet.

I likhet med föredragande departementschefen finner utskottet, att 1927 års vapenkungörelse är behäftad med vissa brister. För granskning av det föreliggande förslaget till ny författning har emellertid endast en synnerligen begränsad tid stått till utskottets förfogande. Med hänsyn härtill och i betraktande av den mångfald svåra och tveksamma frågor, som förslaget innehåller, finner sig utskottet ur stånd att avge något yttrande över förslaget. Utskottet vill emellertid tillkännagiva, att utskottet icke har något att invända emot att, i avbidan på ny lagstiftning i ämnet, Kungl. Maj:t redan nu vidtager vissa ändringar i 1927 års kungörelse, ägnade att göra kungörelsen mera effektiv. Det synes utskottet som om i sådant syfte den nuvarande bestämningen av de med kungörelsen avsedda vapen borde utvidgas till att omfatta alla vapen som huvudsakligen äro avsedda för krigsbruk. Vidare kunde genom införande av fängelse i den gällande strafflatituden för olovligt innehav av vapen vinnas,

att på sätt jämväl genom straffbestämmelserna i förslaget avsetts husrannsakan må kunna ske till utrönande av huruvida någon olovligen innehar vapen.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

a) att riksdagen, under återopande av de utav utskottet anförda synpunkter, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen ansett sig icke böra avgiva något yttrande angående det genom propositionen framlagda förslaget till ny vapenkungörelse; samt

b) att de i ämnet väckta motionerna måtte anses besvarade genom utskottets hemställan under a).

Stockholm den 17 juni 1933.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, *Anderson* i Hägelåkra*, *Larson* i Lerdala, *Svenson* i Eskhult, *Bissmark*, *Wagnsson* och *Forssell*;

från andra kammaren: herrar *Linnér*, *Nilsson* i Antnäs*, *Hedlund* i Östersund, *K. A. Westman*, *Sjögren**, *Olsson* i Rimforsa, *Olsson* i Mellerud och *Rosander*.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Wagnsson*, *Sjögren*, *Olsson* i Mellerud och *Rosander*, vilka hemställt,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen vid granskning av det genom förevarande proposition framlagda förslaget till vapenkungörelse icke funnit anledning till erinran mot detsamma.
